

bøde pålagt af Den Internationale Straffedomstol ikke kan inddrives. Statutten stiller således ikke krav herom. Der henvises til lovforslagets § 3, stk. 4.

11.2.6. Også domstolens afgørelser om erstatning til ofre skal fuldbyrdes af medlemsstaterne i overensstemmelse med nationale procedurer, jf. henvisningen til artikel 109 i artikel 75, stk. 5. Efter statutten skal den danske stat således på vegne af det offer, der har fået tilkendt erstatning af Den Internationale Straffedomstol, inddrive erstatningskravet her i landet og overføre det inddrevne til domstolen med henblik på udbetaling til ofret. En sådan ordning kendes ikke i forvejen i dansk ret. Efter dansk ret påhviler det således ofret selv at inddrive erstatningskrav, der er tilkendt under en straffesag, medmindre kravet er omfattet af lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (offererstatningsloven), og derfor udbetales af staten, som herefter indtræder i kravet mod skadevolderen.

Der er tale om et civilt krav, der tilkommer en privatperson, men som den danske stat skal søge at inddrive på dennes vegne. Det foreslås, at justitsministeren – på ofrets vegne – kan indrive krav på erstatning pålagt domfældte efter statutens artikel 75 ved udpantning (dvs. ved udlæg og eventuelt tvangsauktion) og ved lønindeholdelse efter kildeskattelovens og lov om Det Fælles Lønindeholdelsesregisters regler herom, jf. lovforslagets § 3, stk. 5.

12. Forholdet til grundloven

12.1. Regeringen har overvejet, om Danmark kan gennemføre statutten for Den Internationale Straffedomstol inden for rammerne af grundloven, herunder navnlig om gennemførelsen af statutten indebærer overladelse af beføjelser efter grundlovens § 20.

De spørgsmål, som regeringen har overvejet i forhold til grundlovens § 20, behandles nærmere i pkt. 12.2.-12.5. nedenfor. Forholdet til grundloven i øvrigt behandles i pkt. 12.6. nedenfor. Resultatet af overvejelserne sammenfattes i pkt. 12.7.

12.2. Efter grundlovens § 20, stk. 1, kan beføjelser, som efter grundloven tilkommer rigets myndigheder, ved lov i nærmere bestemt omfang overlades til mellemfolkelige myndigheder, der er oprettet ved gensidig overenskomst med andre stater til fremme af mellemfolkelig retsorden og samarbejde. Til vedtagelse af lovforslag herom kræves et flertal på 5/6 af Folketingets medlemmer. Opnås et sådant flertal ikke, men opretholder regeringen lovforslaget, forelægges det folketingsvælgerne til godkendelse eller forkastelse efter de regler, der gælder for folkeafstemninger, jf. grundlovens § 20, stk. 2.

Danmark har tilsluttet sig en række internationale organisationer, som har kompetence til at træffe generelle og konkrete beslutninger, der er rettet til medlemsstaterne. Som eksempler kan nævnes FN og Den Internationale Domstol i Haag.

Det karakteristiske for de beslutninger, der kan træffes i disse organisationer, er, at de kun tilsigter at gælde for staterne som folkeretlige forpligtelser. De tilsigter ikke at gælde umiddelbart i den enkelte stats interne retsorden. Hvis en sådan beslutning går ud på at regulere de enkelte individers adfærd, må den derfor transformeres eller inkorporeres i national ret.

Sådanne »traditionelle« mellemfolkelige organisationers vedtagelser kan gennemføres i dansk ret, uden at proceduren i grundlovens § 20 skal iagttages. Det gælder, selv om organisationen på andre punkter har atypisk karakter, f.eks. derved, at der uden Danmarks tilslutning (og eventuelt mod Danmarks stemme) kan træffes beslutninger, der er bindende for Danmark.

Anderledes forholder det sig med mellemfolkelige myndigheder, som tillægges kompetence til at udfærdige retsakter, der skal gælde umiddelbart i de deltagende stater med virkning for private personer og virksomheder. Sådanne ordninger kan kun gennemføres i dansk ret ved anvendelse af proceduren i grundlovens § 20. Det skyldes, at kompetencen til at udstede regler mv., der direkte regulerer borgernes adfærd, overlades til den mellemfolkelige myndighed.

Det afgørende for, om gennemførelsen af en traktat forudsætter anvendelse af grundlovens § 20, er med andre ord i første række, om traktaten indebærer overladelse af beføjelser til en mellemfolkelig myndighed til at udstede retsakter, såvel generelle som konkrete beslutninger, der – efter traktatens eget indhold – skal gælde umiddelbart i de deltagende stater med virkning for f.eks. private individer. Der kan være tale om overladelse af såvel lovgivende som udøvende og dømmende myndighed, jf. grundlovens § 3.

12.3. Statutten for Den Internationale Straffedomstol må efter regeringens opfattelse forstås således, at Den Internationale Straffedomstols beslutninger ikke skal gælde direkte i medlemsstaternes interne retsorden. Der er med andre ord alene tale om beslutninger, der er rettet til medlemsstaterne, og som fastlægger folkeretlige forpligtelser for medlemsstaterne.

Det er herefter overladt til medlemsstaterne at sørge for – i overensstemmelse med procedurerne i deres nationale lovgivninger – at opfylde de folkeretlige forpligtelser.

Gennemførelsen af statutten rejser således efter regeringens opfattelse som udgangspunkt ikke spørgs-